

یکی از اتفاقات عجیب، تشویق صداوسیما به ارسال تصاویر اختصاصی مردم، از محل حادثه بود| فقدان افراد متخصص و آگاه درمواقع بحرانی در رسانه ملی یکی از معضلات مهم این سازمان است.

صدا و سیما به شکل جدی باید آسیب‌شناسی شود؛

چندی پیش، به مناسبت رحلت آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی در گزارشی از عملکرد صداوسیما درباره این واقعه نوشتیم که چرا رسانه ملی از مردم و فضای مجازی جا ماند. در ماجرای فوت آقای رفسنجانی به نظر می‌رسید موضع‌گیری‌های سیاسی این اتفاق ناگهانی در دست‌چاپه‌بودن و عدم برنامه‌ریزی رسانه ملی نقش عمده‌ای داشته است.

درحادثه فروریختن ساختمان پلاسکو اما زوایای دیگری از نواقص پوشش خبری در رسانه ملی آشکار شد. این بار ماجرا از این قرار است که شاید بهتر باشد به جای انتقاد از صداوسیما، به شکل جدی آن را آسیب‌شناسی کرد. درحادثه ساختمان پلاسکو و پوشش اخبار آن از صداوسیما سوال اصلی این است که رسالت رسانه ملی به‌عنوان مهم‌ترین و تنها رسانه رسمی کشور چیست؟ صداوسیما اساساً به دنبال چه چیز است؟ جذب مخاطب؟ فرهنگ‌سازی؟ پوشش لحظه‌ای و زنده واقعه در شرایط بحرانی؟ یا...

تصاویری شبیه عکس فقدان افراد متخصص و آگاه درمواقع بحرانی در رسانه ملی یکی از معضلات مهم این سازمان است. این درحالی است که درتمام رسانه‌های معتبر دنیا اتاق فکر بحران وجود دارد و خبرنگاران آموزش‌دیده‌ای که می‌دانند کدام اخبار را در چه بازه زمانی منتشر کنند و تصویربرداری که می‌دانند واقعه را از کدام زاویه باید تصویر کنند. همین تخصص‌ها شاید دلیل تفاوت پوشش اخبار یک حادثه بحرانی در ایران با دیگر نقاط دنیا است و شاید به همین دلیل است که رسانه ملی در موارد بحرانی نتوانسته پوشش مناسبی از اخبار مربوط به ماجرا ارائه دهد. خبرنگاران صداوسیما اگرچه از نخستین ساعات آتش‌سوزی ساختمان پلاسکو در مقر حاضر بودند و نخستین و واضح‌ترین صحنه از فروپاشی این ساختمان را تصویر کردند، در ادامه اما نتوانستند موفق عمل کنند. بعد از وقوع حادثه تنها شبکه‌ای که می‌شد اخبار را پیوسته از آن پیگیری کرد، شبکه خبر بود. شبکه‌های دیگر هرکدام گاهی در قالب برنامه‌های مرسوم‌شان به این اتفاق می‌پرداختند، اما هرکدام سرگرم پخش برنامه‌های روزمره‌شان بودند. شبکه خبر هم اما به‌عنوان تنها شبکه‌ای که اخبار این اتفاق را پوشش می‌داد، در فواصل کوتاه میان دیگر اخبار ایران و جهان به ماجرای ساختمان پلاسکو می‌پرداخت. آن هم پرداختی غیرجذاب در قالب یک گفت‌وگوی خشک با یکی از مسئولان حاضر درمحل. با بک‌گراندی ثابت و با فاصله از محله حادثه که بیشتر به عکس می‌ماند تا تصویر زنده، از خبرنگارانی حاضر درمحل حادثه.

دامن زدن به شلوغی‌ها یکی از اتفاقات عجیب در جریان حادثه ساختمان پلاسکو، تشویق صداوسیما به ارسال تصاویر اختصاصی مردم، از محل حادثه بود. صداوسیما درحالی مردم را تشویق به گرفتن عکس و فیلم از برج پلاسکو می‌کرد که نیروهای امدادی به دلیل ازدحام جمعیت سلفی‌بگیران دچار مشکل شده بود. این هیجان‌زدگی بی‌مورد رسانه ملی، از جمله موارد ذکر شده در بالاست که نشان می‌دهد رسانه ملی به دلیل عدم کارشناسان خیره درموقعی از این دست نمی‌تواند راهگشا باشد. درست زمانی که رسانه ملی با زیرنویس ثبت حادثه پلاسکو- شهروند خبرنگاران، از مردم می‌خواست که خبرنگار ما باشید، مردم و هنرمندان که متوجه

تبعات این اتفاق شده بودند، در فضای مجازی با عباراتی مانند «چند فیلم بیشتر گرفتن مساوی با چند جنازه بیشتر است؟!» از دیگران می‌خواستند که صحنه حادثه را ترک کنند تا امدادگران بتوانند سریع‌تر اقدام کنند.

شهروند خبرنگارهای دردرساز دیروز جمعه درحالی که تنها یک‌روز از واقعه ساختمان پلاسکو می‌گذشت و درشرایطی که بسیاری از آتش‌نشانان و براساس شنیده‌هایی، هموطنان عادی یک روز کامل را زیر آوار بودند، صداوسیما همچنان با همان روبه تکراری مشغول پوشش اخبار بود. شبکه‌های مختلف برنامه‌های روزمره‌شان را پخش می‌کردند و شبکه خبر هم درکنار انتقاد از باراک اوباما رئیس‌جمهوری پیشین آمریکا و میراث برجای گذاشته‌اش، درحالی که به بررسی رقم بدهی باراک اوباما برای دولت ترامپ بود، درفواصل کوتاهی، مسئولی را جلوی دوربین صداوسیما می‌آورد و حرف‌های تکراری را منتشر می‌کرد. نتیجه چنین روندی می‌شود؛ حضور شهروند- خبرنگاران غیرحرفه‌ای که به دلیل عدم اعتماد به رسانه ملی جهت پوشش زنده و دقیق و لحظه‌به‌لحظه به محل حادثه سرازیر می‌شوند تا هم حس کنجکاوی و دل‌نگرانی‌شان تخلیه شود و هم تصاویری واقعی ازحادثه را درصفحات مجازی منتشر یا تصاویری را به شبکه‌های فارسی‌زبان خارج ازکشور مخابره کنند.

*روزنامه شهروند/ مریم نراقی

برچسب ها: [صدا و سیما](#) [1]

[ساختمان پلاسکو](#) [2]